

Església de sant Cebrià

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Polígon 7 Parcel·la 15
Emplaçament Veïnat de l'Església
Alçada: 45

Coordenades:

Latitud: 41.73917
Longitud: 2.68
UTM Est (X): 473390
UTM Nord (Y): 4620867

Classificació

Número de fitxa 08082 - 55
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVI
Any 1590
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Nivell 2 de protecció segons l'article 19 de la normativa del Catàleg de béns a protegir.
Número inventari Sí (IPA)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Girona. (Plaça del Vi, 2 – 17004 Girona)
Fitxes associades:

Comunidor de Sant Cebrià

Goigs en honor de Sant Cebrià, bisbe i màrtir. Patró principal de

Fogars de la Selva.

Pou de l'església de Sant Cebrià

Rectoria de Sant Cebrià

Autoria de la fitxa

Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la

dj., 23/12/2021 - 18:52

fitxa:

Descripció

L'església parroquial de Sant Cebrià de Fogars s'aixeca a la riba dreta de la Tordera, enfront mateix de la confluència d'aquest riu amb la Riera de Santa Coloma, on la Tordera fa de límit municipal amb Maçanet de La Selva.

L'església és un dels quatre elements que conformen un conjunt format també pel cementiri, utilitzat fins fa 50 anys, el comunidor i la rectoria, unida a l'església per darrera l'absis.

L'església és de planta rectangular, orientada de nord-oest a sud-est, d'una sola nau amb absis semicircular. En la façana principal trobem el sobri programa ornamental, destacant el portal de llinda recta monolítica de grans dimensions on s'hi pot llegir la inscripció: "JHS FOU FET LO PORTAL A 16 DE MAIX DE 1590".

En l'arrencada de la llinda trobem un frontis gòtic en forma de petxina, compost per un petit ampit i amb l'interior acanalat. Per sobre del frontis hi ha un petit òcul. La façana principal queda rematada per un campanar de torre quadrada. Cal dir que dels quatre costats que formen el quadrat, tan sols la part frontal presenta dues obertures parellades, ja que les tres cares restants presenten tan sols una obertura respectivament. Corona el campanar una barana emmerletada.

El portal es tanca per una reixa doble de ferro forjat. Els muntants laterals estan motllurats i trobem dues llargues incisions, una per banda, on segurament s'inseria una petita comporta metàl·lica per tal d'evitar que l'aigua entrés a l'interior del temple a causa de les riuades.

A la façana sud, que dona al cementiri, s'observa una sepultura en honor al reverend Rafel Massot que diu així: "DOM SEPULTURAE DELRBTRAFEL MASSOTPBREYRKDE LAIGLESIA DEFOGASNATVRALDELLOCHDEJVIAIDESPVESDE40ANYXDEPARROCOY79DEEDATMORIEN27DEDESEMBREDE1798. ANIMAEJVSREQVIESCATINPACEAMEN".

Per tal d'apuntalar l'estructura, evitant així el sorgiment de possibles malformacions o deterioraments amb el pas progressiu del temps, l'edifici rep el recolzament directe de tota una sèrie de robustos i poderosos contraforts. Així al costat nord trobem sis contraforts, dos dels quals estan parcialment emmascarats a causa de les dues capelles laterals que afluïren en aquest costat. Per la seva banda, al costat sud en trobem tan sols tres.

Pel que fa a la resolució dels espais exteriors podem dir que comparant fotografies actuals amb antigues, com ara la de la fitxa del Servei de Patrimoni núm. 26.734 elaborada per Pere Mon el 1984, podem adonar-nos que a finals del segle passat es va procedir a repicar tot l'arrebossat de la façana principal, deixant a la vista la composició interna a base de blocs de pedres desbastats, disposats en filades regulars i units a base de morter de calç.

Pel que fa a l'interior, el primer que ens trobem és el cancell, definit per una estructura moderna de fusta i vidre. La nau té quatre capelles laterals, dues per banda. En una hi ha la pila baptismal. La volta és de creueria. Per sobre del cancell hi trobem el cor, al qual s'hi accedeix per una escala lateral situada a l'entrada i per on també s'accedeix al campanar. Al costat dret del presbiteri hi trobem la sagristia. Darrera l'altar i tapat per un petit retaule modern dedicat a Sant Cebrià com a figura central, Sant Antoni i Sant Isidre als laterals, hi ha el pas que comunica l'església amb la rectoria, on hi ha un pou.

Observacions:

Tot i que el patró principal de l'església és Sant Cebrià, també esta dedicada a Sant Corneli. Pel que sembla, s'atribueix aquest co-patronatge al trasllat del sant i de la campana de l'antiga capella de Sant Corneli, després de la destrucció que patí la seva ermita a mans de les tropes franceses a principis del segle XIX (1810).

Història

El document més antic que es conserva és un privilegi concedit per Carles el Simple a la parròquia de Falgars (S. Vendrell, 1975, 210).

Més endavant, es fa referència a l'església de Sant Cebrià de Fogars és l'any 974 "*Sancti Cypriani et sanctae Justas in villa Felgari*", quan el papa Benet VI atorga una butlla a Hildesind, abat de Sant Pere de Rodes.

L'any 982, en un precepte del rei franc Lotari en favor del mateix monestir de Sant Pere de Rodes, es fa referència a *Falgaris*.

En una butlla del Papa Lluci III de l'any 1185, es parla del monestir de Breda i que tenia importants alous a la zona i que el terme estava integrat al castell d'Hostalric, formant part de les possessions dels vescomptes de Cabrera.

Una altra butlla de l'any 1246, del Papa Innocenci IV, comunica que la parròquia de Fogars, anomenada *Sancti Cipriani de Folgas* passa a pertànyer al monestir de Sant Salvador de Breda.

La darrera referència documental és de l'any 1362, on es menciona el temple amb el nom de *Sancti Cipriani de Folgaris*.

L'església conservava fins l'any 1936, quan fou cremat, un retaule de finals del segle XVI d'estil gòtic tardà amb el Davallament de la Creu flanquejat per Sant Sebastià i Sant Roc.

La tradició oral identificava un indret, situat entre l'actual església i la Creu d'en Simón, amb el nom d'església i rectoria vella. En aquest indret s'hi ha fet excavacions arqueològiques que han donat com a resultat la troballa de restes d'una edificació de la que no s'ha pogut determinar en fermesa a quin mas correspondrien.

La documentació corresponent a les notes personals de Mossèn Gaspart Ollé, prevere i rector de Fogars, de 1717, assenyala: "*He fet treure lo bestiar menut den Simón de la Rectoria Vella, dientlos diguesen a sa mare que nom fes guardar en ningunes de les mies terras, porque lo bous me han menjades moltes sements i molt blat y aixis ja que nom fa tenir compte als sembrats, vull que ni per als boscos facia guardar. [...] ja ho tenia a bon port si Pau Simón dos mesos ha no se fos mort, que ja me avia promes sercaria lo acte de pesa de la terra deya tenia deintre dels Alocs y auriem posat termes y si no agués volgut de grat per justicia li auria obligat*".

L'any 1721, Gaspart Ollé descriu les afrontacions de les terres de l'Església amb les heretats dels seus veïns, i explica un conflicte termenal entre l'església i la propietat de Mas Simón. Sembla ser que el propietari del mas va arrencar un terme i Gaspart Ollé exposa la seva ubicació: “*Se coneix algun temps hi ha aguda mota (...) quedant en favor de la Rectoria tota la roureda i boscos de ponent i de tremontana desde el camí que passa ara (que antigament passava per migdia de la casa de la Recoria Vella) per detras de tremontana de la Rectoria Vella i seguint dit camí fins a la creu den Simón. Partint de dita creu sen van per tremontana tot turó mitjensant aÿgua vessant fins que son dret de la la mota dels Alous que jo he feta. Partint del capdemunt linea tirada de dita mota sen van fins laÿgua de la Tordera sens fer ninguna torta*”.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de béns a protegir; dins *Pla d'Ordenació Urbanístic Municipal de Fogars de la Selva*.

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable; dins *Pla d'Ordenació Urbanístic Municipal de Fogars de la Selva*.

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

GELADÓ, Adriana i SALVADÓ, Ivan (2004). *Intervenció arqueològica al jaciment de Sant Cebrià (Fogars e la Selva, La Selva)*. Informe-memòria. Inèdita: Arxiu Municipal de Fogars de La Selva.

GELADÓ, Adriana i SALVADÓ, Ivan (2005). *Intervenció arqueològica al jaciment de Sant Cebrià (Fogars e la Selva, La Selva)*. Informe-memòria. Inèdita: Arxiu Municipal de Fogars de La Selva.

LLINÀS i POL, Joan i MERINO SERRA, Jordi (2001). El patrimoni de la Selva: inventari històric, artístic i arqueològic dels municipis de la comarca. Consell Comarcal de La Selva.

VENDRELL i FÀBREGAS, S (1975). *Tordera. Puerta del Maresme*. Blanes: Gràfiques Montserrat, pp. 210.

